

NOĆ ZVIJEZDA

20.9.2011. godine učenici viših razreda OŠ Mate Lovraka okupili su se u dvorani radi prezentacije o "Čudima neba". U prezentaciji su saznali mnogo zanimljivosti.

Dakle naučili su da okoliš nije sve što vidimo na Zemlji, kada bismo pogledali gore vidjeli bismo još jedan dio okoliša koji zanemarujemo. To su nebo i svemir. U svemiru su galaksije, zvijezde, planeti, ali i neke opasnije stvari, kao naprimjer meteori. Spomenuli smo galaksije. Što je zapravo *galaksija*? To je skupina milijuna zvijezda i planeta koje se čak mogu i sudariti. Pri sudaru neke zvijezde ostanu, a neke eksplodiraju, a od praštine zvijezde koja je eksplodirala nastanu neke nove; istim procesom kao i kod planeta, zgrušavanjem praštine. Prema zvijezdama su napravljeni kalendar i pomoću njih su se ljudi orientirali. Nekada su stari Egipćani, kada bi vidjeli zvijezdu Sirius, znali da će biti poplava Nila što je za njih značilo plodno tlo. Vjerujem da svi znaju da je Sunce naša najbliža zvijezda. Ono nije savršena kugla kao što izgleda. Na sebi ima rupe velike kao dvije Zemlje. Da dođe do Zemlje, Sunčevu svjetlosti treba osam minuta. Također smo spomenuli da u svemiru postoje i planeti. Već smo rekli da nastaju zgrušnjavanjem zvjezdane praštine i svemirske maglice. Ispričat ću vam neke zanimljivosti o Marsu i Jupiteru. Dakle, Mars je naš susjedni planet i iako je manji od Zemlje na njemu postoje neke stvari koje su puno veće nego na Zemlji. Kao naprimjer vulkan koji je od Mt. Everesta veći čak tri puta, ili kanjon u dolini Valles koji je trideset puta veći od Grand Canyon-a. To su nama nezamislivo velike stvari. Ako bi se na nekom drugom planetu razvio život, prvo bi se razvio na Marsu jer je on najsličniji Zemlji. E sada neke zanimljivosti o Jupiteru, najvećem planetu u Sunčevom sustavu. Dakle on ima, za razliku od Zemlje četiri mjeseca koji kruže oko njega. Na njemu već tristo godina traje oluja velika kao 2-3 Zemlje. I još traje. Rekli smo da svemir može biti i opasan. 1908. godine jedan meteor je ušao u atmosferu i eksplodirao. Eksplozija je napravila jako puno štete. Taj se događaj naziva Tunguska eksplozija. Ljudi u to vrijeme nisu znali što se dogodilo, ali sada se zna. I da se taj događaj ne bi ponovio, astronomi proučavaju svemir da bismo se znali pripremiti za takve događaje. I nemojmo zaboraviti da je (smatra se) jedna takva kiša meteora uništila cijeli svijet dinosaura. Mislim da smo jako puno ispričali o svemiru. Ispričat ću vam nešto o nekim poznatim osobama vezanim za astronomiju. Prije puno godina dva su Nizozemca izumila dalekozor koji im je jako puno pomogao jer su bili moreplovci pa su pomoću njega mogli vidjeti brod na puno većoj udaljenosti. Jedan takav dalekozor došao je i do čovjeka po imenu Galileo Galilei koji je 1609. godine umjesto u kopno dalekozorom pogledao nebo i promijenio mišljenja starih Grka da je nebo nepromjenjivo i da se sve vrti oko Zemlje. To je njima bilo jako teško prihvati. Sigurno su svi čuli za Newtona koji je postavio zakon gravitacije. 1675. godine O. Roniver je izračunao brzinu svjetlosti koja je nevjerojatno

brza; 35000 km/sek. Kako su i prije ljudi imali svoje mitove, i mi imamo svoje *moderne mitove*. Neki od njih su NLO, čovjek nije bio na Mjesecu i lice na Marsu. To sve nije istina.

Ovo je većina što su učenici čuli na prezentaciji, ali nisam sigurna i zapamtili. Nadam se da vam se svidjelo.

Sara Letica, 7. c